

Mc 14, 32-42 – met Petrus achter Jezus aan
Agnus Dei; groet; Via Dolorosa; gebed; Mijn toevlucht (begin kidsclub); lezen Mc 14, 32-42; preek; Opw 580 (einde kidsclub); gemeentegebed; Opw 569; leefregel 'wakker blijven'; collecte; Opw 614; zegen
Bergschenhoek 12.3.2023

Intro dia

Soms kun je al veel voor iemand betekenen door er gewoon te zijn. Hij of zij heeft pijn, heeft verdriet, zit er doorheen. En jij, je hoeft geen opbeurende woorden te zeggen, of allerlei dingen te doen. Gewoon er zijn. Meer hoeft niet.

Pijnlijk kan het zijn als iemand er niet voor je is. Je had hem of haar nodig. Je zat er zelf helemaal doorheen. Maar die ander liet het afweten. Je kreeg niet de aandacht die je nodig had. Dat kan zeer doen. Misschien heb je het zelf wel eens meegemaakt.

Jezus maakte het dus ook mee. Zijn goede vrienden zijn er niet voor hem. Juist als Hij hen nodig heeft. Ze vallen in slaap. Petrus en de andere twee, Jacobus en Johannes.

Dia Ik bereidde deze preek voor met een van de kringen in onze gemeente. Iemand zette boven dit verhaal: Het laatste stuk ging Jezus alleen. Het doet pijn om te lezen. We lieten Hem alleen. Jezus ging zonder ons. En dat is het aparte, juist omdat Hij zónder ons ging, ging Hij vóór ons. Dat vertelt dit verhaal. Zonder ons, maar voor ons – zo ging Jezus.

Hij had ons nodig dia

Het gaat beginnen. Het moment in Jezus' leven waar alles om draait. Lijden. Marteling. Kruis. Vloek. Jezus gaat de nacht in. Nu is er nog één moment om steun te krijgen, bemoediging. Hij heeft het nodig. Jezus neemt zijn leerlingen mee naar de tuin van Getsemane. En daar vraagt Hij zijn vrienden om hulp op het moeilijkste moment van zijn leven tot nu toe.

Het komt ineens op Jezus af. Dat afschuwelijke lijden dat Hem staat te wachten. En Jezus wordt bang en onrustig. *'Ik ben diepbedroefd, tot stervens toe'*, zegt Hij tegen Petrus en zijn vrienden. Jezus is in doodsnood. Sterke woorden staan hier, zo begreep ik. Jezus beleefde hier niet zomaar een moeilijk moment. Nee, Jezus stort helemaal in.

Het raakte ons bij de preekvoorbereiding in die kring. Om dit te lezen over Jezus. Zo'n inkiijk in zijn menszijn. Dit is de Jezus die je niet kent. Jezus was altijd de man die alles onder controle had. De Zoon van God die wind en golven kon laten liggen. Niet bang om met Joodse leiders in discussie te gaan. Demonen joeg Hij weg, uit de dood liet Hij mensen opstaan. En nu: alle zelfbeheersing kwijt. Angstig, onrustig, diepbedroefd tot stervens toe. Jezus stort in.

Wat doet het jou om dit over Jezus te lezen? Hij is toch Gods Zoon? Ja. Maar dit is Hij dus ook. Een bang, klein mensje. In Jezus' tijd zeiden Griekse filosofen dat als je echt karakter had, dat je dan boven het lijden kon staan. Het raakte je niet. Je bleef er onbewogen onder. Dat is pas kracht. Jezus is dus niet zo iemand. Hij is de verlosser die kapot gaat. Een mens als jij en ik. Met onrust, angst en niet meer weten waar je het zoeken moet.

En op dit moment vraagt Hij om hulp. *'Blijf hier waken'*, vraagt Jezus aan zijn goede vrienden Petrus, Johannes en Jacobus. Help mij, blijf wakker voor Mij. Meer hoefden ze niet te doen. Ze hoefden Jezus niet te troosten, ze hoefden niks van Hem over te nemen. Ze hoefden niet eens voor Jezus te bidden. Alleen waken. Erbij blijven. Jezus bijstaan. Bij Hem staan. Meer hoefde niet. Jezus had ons nodig.

Maar wij lagen te slapen **dia**

Maar wij lagen te slapen. Ja, dat is het verhaal. Blijf hier waken, vraagt Jezus aan Petrus, Johannes en Jacobus. Ze zien de doodsangst in zijn ogen. Jezus gaat een eindje verderop bidden. Misschien hebben ze Jezus wel horen kermen. Maar ze vallen in slaap. Denk je dat eens in daar in die tuin. Het contrast. Daar heb je Jezus, biddend in doodsnoed, en daar drie van zijn goede vrienden, slapend. Hartverscheurend.

Bij de preekvoorbereiding stonden we stil bij wat Jezus hier nou precies zei in zijn gebed. Jezus spreekt God aan met de woorden van thuis, een kind naar zijn vader: *Abba, Vader*. Papa, alsjeblieft... *'Neem deze beker van Mij weg'*. De gifbeker vol lijden, de beker van Gods toorn. *'Vader, voor U is alles mogelijk'*. Eén woord van u en het hoeft niet meer. Alstublieft: laat het hier mogen stoppen.

Lieve mensen, heb je ooit gedacht dat Jezus zoiets zou vragen aan God? Daarvoor kwam Hij toch, om te lijden, om te sterven, zei iemand van die kring, Hij wist toch dat dit zou gebeuren. Ja, dat wist Jezus. En ja, hiervoor was Hij gekomen. En toch dit. Alstublieft, Vader, neem deze beker van Mij weg.

Tegelijk: *'Maar laat niet gebeuren wat Ik wil, maar wat U wilt'*. Hoe breng je het op op zo'n moment? In die doodsangst. En dan toch jezelf zo overgeven aan God. Als dit is wat er gedaan moet worden, dan zal Ik het doen. Omdat u het zegt. Vind je dat niet ontroerend? Het maakte indruk op ons in die kring. Die twee samen: doodsangst en overgave.

Tot drie keer toe dat indringende gebed. En tot drie keer toe terugkomen bij Petrus, Jacobus en Johannes. Zijn vrienden door dik en dun. Maar zij zijn in slaap gevallen. Hij heeft hen nodig, maar nu zijn ze er niet voor Hem. Wakker blijven voor hun vriend kunnen ze niet. *'Simon, kon je niet één uur wakker blijven?'* Eén uur maar. Je hoort de pijn, de eenzaamheid. Om je te schamen toch. *'Ze wisten niet wat ze moesten antwoorden'*, vertelt Marcus er bij. Met de mond vol tanden lagen ze daar. In slaap vallen – dat is zo onbetrokken, zo niet thuis geven. Dit is het verhaal. Jezus' vrienden, zijn volgelingen, zijn kerk kun je misschien zelfs zeggen – aan ons heeft Hij niks gehad. Hij had ons nodig, maar wij lagen te slapen.

Jezus gaat alleen **dia**

Wakker blijven valt niet mee. Dit was het opschrift dat iemand anders uit de kring aandroeg om boven dit verhaal te zetten. Wakker blijven valt niet mee. Inderdaad, kijk die drie steeds maar in slaap vallen.

Je kunt hierbij aan een diepere betekenis denken. In de Bijbel is waken vaak meer dan je ogen open houden en niet in slaap vallen. Het is ook een soort omschrijving van een levenshouding. Waken – alert blijven, beschikbaar zijn voor God. Let goed op! Aan wie blijf je trouw vandaag, hier en nu? In Marcus 13 heeft Jezus de leerlingen veel verteld over hoe het zal zijn als Hij terugkomt. En daarbij zei Hij: *'Pas op, wees waakzaam, want jullie weten niet wanneer die tijd zal komen'*. Laat je niet in slaap sukkelen! Blijf wakker.

Maar wakker blijven valt niet mee. Dat weet Jezus ook. Je wilt wel, maar je kunt niet. De nacht kan lang duren. *'De geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak'*, zegt Jezus. Herkenbaar, vind je niet? Je wilt het best: wakker blijven, beschikbaar zijn voor God – maar je valt zo snel in slaap. Je vergeet het. Je laat het erbij zitten. Haast ongemerkt. *'Blijf wakker en bid dat je niet in beproeving komt'*, zegt Jezus daarom. Zonder gebed hou je het niet vol en red je het niet.

Ik zie mezelf, zei iemand in die kring. Dit gaat ook over mij. Het laten afweten. In slaap sukkelen. Ik wil het niet, toch gebeurt het. Ik heb het elke keer weer nodig om wakker

geschud te worden. Ja, inderdaad, dit gaat over ons allemaal. Je zou kunnen zeggen: Getsemane is een soort wereld in het klein. Hier liggen wij, zwakke, machteloze mensen die het zo vaak laten afweten. God vaarwel gezegd, God vergeten zijn, aan Hem voorbij gaan. Gevangen in een soort doodsslaap.

Zo liggen we erbij. Verloren in zonde en schuld. Onverschillig voor God. Maar God loopt er niet bij weg. Hij heeft ons mensen lief. Hij geeft ons Jezus. Jezus komt. En Jezus gaat de dood in, voor jou en mij. Hij neemt het op zich. Lijden, sterven, vloek – om jou en mij tot leven te wekken, de vloek op te heffen. En Hij doet het helemaal alleen. Hij gaat zonder ons. En alleen daarom voor ons.

En zo moet het zijn **dia**

Lieve mensen, het is eigenlijk een onthutsend verhaal. Jezus kronkelend over de grond van angst. En zijn leerlingen, zijn goede vrienden – zij vallen erbij in slaap. Dat is de harde, pijnlijke werkelijkheid van dit verhaal. Wij, Jezus' eigen volgelingen, zijn eigen kerk – wij hebben niks voor Hem betekend toen Hij op weg ging naar het kruis. We lieten het afweten. We laten het nog steeds vaak afweten. Wakker blijven voor Jezus – het lukt ons niet.

'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten?', vraagt Jezus als Hij voor de derde keer terug komt. In oudere vertalingen wordt het anders gezegd. *'Slaap nu maar en rust'*. Dus: Blijf maar liggen en slaap verder. In het Grieks kan dat ook. Maar misschien is de vraag toch beter, en passender. Daar hoor je meer de pijn en de klacht van Jezus. De vinger op de zere plek. Nog steeds aan het slapen? Hoe bestaat het!

Maar hoe het ook is – in beide gevallen maakt Jezus duidelijk: Ik heb jullie nu niet meer nodig. *'Het is genoeg'*, zegt Jezus erbij. Wat zou Hij daarmee hebben bedoeld, vroegen we ons af in de kring. Ik ben klaar met jullie? Dat had best gekund. Maar ik denk het niet. Jezus zegt niet: Ik ben er klaar mee. Hij zegt: Nu ben ik er klaar voor. Klaar om te lijden, gemarteld te worden, te sterven aan het kruis, die beker helemaal leeg te drinken. Ik zal die weg gaan. Zonder jullie. Alleen. Zo moet het zijn. *'Het moment is gekomen, sta op, laten we gaan, hij die mij uitlevert is al vlakbij'*. Ik ben er klaar voor.

Dat slapen van ons – Jezus vergoelijkt het niet. Och, geeft niet, niks aan te doen. Nee, het doet Hem pijn. Liggen jullie nog steeds te slapen en te rusten? Laat het je nog steeds koud? Kan het je niks schelen soms? Ik ga voor jullie aan het kruis. En jullie liggen erbij te slapen. Zo

is het gegaan. Voel het maar eens, die pijnlijke werkelijkheid: Jezus heeft niks aan ons gehad op weg naar het kruis!

Ja, dan hou je wel even je grote mond, zei iemand in die kring. Inderdaad. Laten wij maar even met elkaar onze grote mond houden. En tegelijk, zei iemand in die kring: dit is wel precies het fundament waarop wij leven. Ik laat het afweten. Wij samen laten het afweten. Maar Jezus ging toch. Voor ons. Dat is genade. Ontvang die maar gewoon. Dit gaat over jou. Dit is de liefde waaruit jij mag leven. Ja, ik, jij, wij samen – zondiger, vergeetachtiger, onverschilliger dan we ooit hadden gedacht – en tegelijk, lieve mensen, tegelijk, zo geliefd, zo ontzettend geliefd, maar dan je ooit zult kunnen dromen. Jezus ging – zonder ons, en daarom voor ons.

Amen